

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)

Αυτά αποτελούν **το 18,4% του συνόλου των αποβλήτων**.

Δίνεται έμφαση στη διαλογή στην πηγή – έμφαση στα **4 ρεύματα**, στη δημιουργία υποδομών συλλογής των αποβλήτων, στη δημιουργία μονάδων διαχείρισης και επεξεργασίας αποβλήτων και βιοαποβλήτων, στην ενεργειακή αξιοποίηση των υπολειμμάτων, **ώστε να καταλήξουμε σε ταφή 10% των αποβλήτων το 2030, από το 78,5% το 2018**. Σε ότι αφορά την ανακύκλωση τίθενται οι Ευρωπαϊκοί Στόχοι για ανακύκλωση 55% το 2025 και 60% το 2030. Τα βασικά μέτρα που προτείνονται για τη διαχείριση των ΑΣΑ ώστε να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, είναι:

- 1) **Εκσυγχρονισμός της «περιβαλλοντικής εισφοράς» (τέλος ταφής) στα απόβλητα που οδηγούνται σε ΧΥΤΑ - ΧΥΤΥ**, ώστε να λειτουργήσει αποτρεπτικά για την ταφή των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των υπολειμμάτων από τις μονάδες επεξεργασίας αστικών αποβλήτων.
- 2) **Εφαρμογή στην πράξη της αρχής «Πληρώνω Όσο Πετάω»**, τόσο με νομοθετικές ρυθμίσεις όσο και με ενίσχυση με πόρους μέσω ΕΣΠΑ των φορέων, ώστε να μπορέσουν να μετρήσουν την παραγωγή αποβλήτων είτε συνολικά, είτε σε κάποια από τα ρεύματα, σε επίπεδο κατοικίας, κτηρίου, πολεοδομικής ενότητας, επιλεγμένων παραγωγών κ.ά.
- 3) **Ενίσχυση της Διαλογής στην Πηγή με επέκταση του δικτύου συλλογής των ανακυκλώσιμων υλικών και των βιοαποβλήτων μέχρι τέλους 2022, ένα χρόνο νωρίτερα από την κοινοτική οδηγία**. Ο εξοπλισμός για τη συλλογή του συνόλου των ανακυκλώσιμων υλικών θα ενισχυθεί (κάδοι ανακύκλωσης, απορριμματοφόρα) έναντι του «πράσινου» κάδου (των σύμμεικτων ΑΣΑ), που σήμερα είναι ο κύριος κάδος υποδοχής αστικών αποβλήτων. Παράλληλα προβλέπεται να επεκταθεί πανελλαδικά το δίκτυο του καφέ κάδου (οργανικά απόβλητα) και επιπρόσθετα να ενισχυθεί η χωριστή συλλογή αποβλήτων ανά είδος υλικού όπου χωρικά είναι εφικτό.
- 4) **Ενίσχυση και αναβάθμιση των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ)**. Η αναμενόμενη αύξηση των ποσοτήτων των αποβλήτων που διακριτά συλλέγονται για ανακύκλωση,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

θα δημιουργήσει αυξημένες ανάγκες, τόσο ποιοτικές όσο και ποσοτικές, στη λειτουργία των ΚΔΑΥ.

- 5) **Δημιουργία επαρκούς εθνικού δικτύου μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΕΑ)** σε όλη τη χώρα. Σήμερα λειτουργούν μόλις 5 μονάδες. Προβλέπεται να προχωρήσουν σημαντικά οι διαδικασίες τουλάχιστον για άλλες 27 μονάδες μέχρι το τέλος του 2023.
- 6) **Δημιουργία επαρκούς εθνικού δικτύου μονάδων διαχείρισης βιοαποβλήτων** σε όλη τη χώρα, πέραν των ΜΕΑ που έχουν ξεχωριστό ρεύμα για τη διαχείριση βιοαποβλήτων. Σήμερα λειτουργούν μόλις 4 μονάδες. Εκτός από τις ΜΕΑ προβλέπονται τουλάχιστον άλλες 38 - 40 μονάδες, μέχρι το τέλος του 2023.
- 7) **Πρώθηση της παραγωγής εναλλακτικών καυσίμων** από τα υπολείμματα των ΜΕΑ και των ΚΔΑΥ για την παραγωγή δευτερογενούς εναλλακτικού καυσίμου, ώστε να μειωθούν οι ποσότητες των εξερχομένων από τις μονάδες αυτές, που καταλήγουν σε ταφή.
- 8) **Δημιουργία 4 μονάδων παραγωγής ενέργειας** από τα υπολείμματα των Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ), ώστε σε συνδυασμό με τα ανωτέρω, η χώρα να μπορέσει να επιτύχει τη μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται σε ταφή, κάτω από 10%.
- 9) **Ευαισθητοποίηση των πολιτών – ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην ανακύκλωση.** Πλέον της ανάπτυξης των απαιτούμενων υποδομών που θα διευκολύνουν τη χωριστή συλλογή, προτείνεται μία ολιστική προσέγγιση για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική σημασία της ανακύκλωσης και της εκτροπής των αποβλήτων από την ταφή, με απώτερο σκοπό την υιοθέτηση των αρχών της Κυκλικής Οικονομίας. Από έρευνες της κοινής γνώμης διαπιστώνεται έλλειμα εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας, κάτι που κρίνεται αναγκαίο να αποκατασταθεί.

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζεται και το σχέδιο για τα απόβλητα από τις ιλύες (λάσπη).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Βιομηχανικά Απόβλητα

Αυτά αποτελούν **το 24,5% του συνόλου των αποβλήτων**, ενώ μικρό τμήμα τους είναι τα επικίνδυνα βιομηχανικά απόβλητα, 0,5% του συνόλου των αποβλήτων. Τα βασικά μέτρα που προτείνονται για τη διαχείρισή τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται για αυτά είναι, είναι:

- 1) **Έγκριση με βάση τις προβλέψεις του νέου περιβαλλοντικού νόμου (4685/2020)** των περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, με στόχο τη μικρότερη δυνατή παραγωγή βιομηχανικών μη επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και την εντατικοποίηση των ελέγχων τήρησης των ΑΕΠΟ.
- 2) **Ανάπτυξη ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας αποβλήτων** με σκοπό την προώθηση της συνέργειας μεταξύ των βιομηχανικών κλάδων (βιομηχανική συμβίωση) για την ανάκτηση των βιομηχανικών μη επικίνδυνων αποβλήτων (BMEA).
- 3) **Ορισμός ρευμάτων των βιομηχανικών μη επικίνδυνων αποβλήτων** που δύνανται να αποτελέσουν δευτερογενή πρώτη ύλη ή και εναλλακτικό καύσιμο από βιομηχανικές εγκαταστάσεις ανά την επικράτεια καθώς και ο καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών για τη χρήση των ανόργανων αποβλήτων βιομηχανικής προέλευσης ως δευτερογενών υλικών.
- 4) **Δημιουργία και οργάνωση χώρων υγειονομικής ταφής επικίνδυνων αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) μέχρι το 2022-23**, η ανυπαρξία των οποίων επιφέρει μεγάλα πρόστιμα στη χώρα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Ειδική ανάγκη υπάρχει στη χώρα για την ασφαλή διάθεση των αποβλήτων αμιάντου.

Γεωργοκτηνοτροφικά Απόβλητα

Αυτά αποτελούν **το 40% του συνόλου των αποβλήτων**. Τα βασικά μέτρα που προτείνονται για τη διαχείρισή τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται για αυτά είναι:

- 1) **Ανάπτυξη δικτύου συλλογής βιοαποδομήσιμων αποβλήτων γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης**, ώστε να επωφεληθεί η γεωργία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

από την παραγωγή ζωοτροφών και άλλων, καθώς και την παραγωγή ενέργειας από βιοαέριο/ βιομάζα.

- 2) **Προώθηση της χωριστής συλλογής και ανάκτησης των πλαστικών γεωργοκτηνοτροφικής προέλευσης** με έμφαση στα πλαστικά θερμοκηπίων και τις συσκευασίες και ειδικά των πλαστικών συσκευασίας που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες.
- 3) **Δημιουργία προγράμματος για την παρακολούθηση της διαχείρισης των γεωκτηνοτροφικών αποβλήτων** και ενοποίηση μητρώων παρακολούθησης αγροτικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με την οργάνωση και αδειοδότηση Συλλογικού Συστήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης για τις συσκευασίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην Ελλάδα.

Απόβλητα Εκσκαφών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

Αυτά αποτελούν **το 16% του συνόλου των αποβλήτων**. Είναι απόβλητα που με ευκολία εναποτίθενται στο περιβάλλον, στην ύπαιθρο ή ακόμα και εντός των αστικών περιοχών και είναι αιτία πολλές φορές δημιουργίας χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ). Τα βασικά μέτρα που προτείνονται για τη διαχείρισή τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται για αυτά είναι:

- 1) **Κάλυψη της χώρας, με προτεραιότητα στα νησιά, με συστήματα διαχείρισης Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).**
- 2) **Απλοποίηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών για την ανάπλαση ανενεργών λατομείων**, ειδικά στην Αττική, με υλικά από τη διαχείριση των ΑΕΚΚ, ενόψει των μεγάλων έργων της 4ης γραμμής του μετρό και του Ελληνικού.

Στο πέμπτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το σχέδιο διαχείρισης για τα λοιπά επικίνδυνα απόβλητα. Αυτά αποτελούν μόλις **το 0,01% του συνόλου των αποβλήτων**, όμως η επικινδυνότητά τους για την ανθρώπινη ζωή και το περιβάλλον, επιβάλλουν εξειδικευμένη διαχείριση. Κυρίαρχο ζήτημα είναι τα απόβλητα αμιάντου και για αυτό προτείνεται η άμεση δημιουργία στη χώρα, ΧΥΤΕΑ για τα απόβλητα αμιάντου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Στο έβδομο κεφάλαιο παρουσιάζεται το σχέδιο διαχείρισης για τα λοιπά ρεύματα αποβλήτων που δεν εμπίπτουν στην εναλλακτική διαχείριση και στη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού. Αυτά συνιστούν μόλις το 1% του συνόλου των αποβλήτων, αλλά είναι ειδικά απόβλητα που προσομοιάζουν με τα επικίνδυνα. Τα βασικά μέτρα που προτείνονται για τη διαχείρισή τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται για αυτά είναι:

- 1) **Τοποθέτηση κάδων συλλογής σε όλα τα σημεία παραγωγής αποβλήτων συσσωρευτών οχημάτων βιομηχανίας (ΑΣΟΒ)**, όπως τα πρατήρια υγρών καυσίμων, συνεργεία, βιομηχανίες/ βιοτεχνίες, διαλυτήρια ΟΤΚΖ, ηλεκτρολογία και άλλα, ώστε να επιτευχθεί ο στόχος ανακύκλωσης του 100% των αποβλήτων συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας.
- 2) **Υιοθέτηση προγράμματος διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού** ή δημιουργία ΣΕΔ για τα απόβλητα φωτοβολταϊκών πλαισίων και εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας.
- 3) **Ενθάρρυνση της χρήσης ανακτώμενων υλικών από την επεξεργασία μεταχειρισμένων ελαστικών** από δημόσιους φορείς όπως παραδείγματος χάρη μέσω διαγωνισμών και συμβάσεων προμήθειάς, ακολουθώντας συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Απόβλητα νοσοκομείων – υγειονομικών μονάδων

Τέλος **στο όγδοο κεφάλαιο** παρουσιάζεται το σχέδιο διαχείρισης για τα επικίνδυνα απόβλητα νοσοκομειακών και των λοιπών υγειονομικών μονάδων. Αυτά είναι μόλις το 0,1% του συνόλου των αποβλήτων, αλλά είναι ειδικά και επικίνδυνα απόβλητα. Για τις δημόσιες υγειονομικές μονάδες η διαχείρισή τους κρίνεται ικανοποιητική. Τα βασικά μέτρα που προτείνονται για τη διαχείρισή τους, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι που τίθενται για αυτά είναι:

- 1) **Συλλογή στα ιατρικά απόβλητα** μικρών νοσοκομειακών μονάδων και ιδιαίτερα αυτά των ιατρείων, κτηνιατρείων και οδοντιατρείων, όπου παρουσιάζονται κενά και είναι απαραίτητο να ελεγχθεί ο τρόπος συλλογής τους, ώστε να μην καταλήγουν στους ΧΥΤΑ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**

Τα απόβλητα που καλείται να αντιμετωπίσει το νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και η αντίστοιχη ποσότητα αυτών κατά το έτος αναφοράς (2018) παρουσιάζεται συνοπτικά ακολούθως:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Παραγωγή έτους αναφοράς 2018 (τόνοι)	Ποσοστό επί του συνόλου
1. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΑΣΤΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ		
<i>Αστικά Στερεά Απόβλητα</i>	5.523.809	18%
<i>Ιλύες Αστικού Τύπου (DS)</i>	114.021	0,4%
2. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ (μη συμπεριλαμβανομένων όσων εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση ή σε άλλες κατηγορίες)		
<i>Βιομηχανικά μη επικίνδυνα απόβλητα*</i>	7.369.042	24%
<i>Βιομηχανικά επικίνδυνα απόβλητα</i>	122.764	0,5%
3. ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ		
<i>Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα</i>	12.469.086	40%
4. ΛΟΙΠΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ		
<i>Απόβλητα που περιέχουν αμιάντο, Απόβλητα συσκευασιών επικίνδυνων ουσιών, Απόβλητα που περιέχουν πολυχλωριωμένα διφαινύλια/τριφαινύλια</i>	2.561	~0%
5. ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ (ΑΕΚΚ)		
<i>Απόβλητα Κατασκευών και Κατεδαφίσεων & Αποβλήτων Εκσκαφών**</i>	4.943.092	16%
6. ΛΟΙΠΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ		
<i>Απόβλητα (Λιπαντικών) Ελαίων, Οχήματα Τέλους Κύκλου Ζωής, Απόβλητα Συσσωρευτών Οχημάτων και Βιομηχανίας, Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού, Μεταχειρισμένα Ελαστικά Οχημάτων</i>	303.602	1%
7. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΑΠΟΒΛΗΤΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΑΥΜ)		
<i>Επικίνδυνα Απόβλητα Αμιγώς Μολυσματικά, Μικτά Επικίνδυνα Απόβλητα & Άλλα Επικίνδυνα Απόβλητα</i>	17.770	0,1%
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ	30.865.747	100%

* Η διαφοροποίηση της παραγωγής μη επικινδύνων βιομηχανικών αποβλήτων έναντι της αντίστοιχης ποσότητας του ΕΣΔΑ (2015 - 2020) οφείλεται στο γεγονός ότι δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτά οι τέφρες της ΔΕΗ. ** Η διαφοροποίηση της παραγωγής ΑΕΚΚ έναντι της αντίστοιχης ποσότητας του ΕΣΔΑ (2015-2020) οφείλεται στο γεγονός ότι έχουν συμπεριληφθεί εκτιμήσεις για τα απόβλητα εκσκαφών.